

ክቡር ፕሬዝዳንት ይቅር ብለናል ግን...

(ከአብዱራህማን አህመዲን፤ የቀድሞ የፓርላማ አባል)

(ይህ ጽሑፍ በቅጽ 13 ቀጥሮ 772፤ ጥቅምት 22 ቀን 2007 ዓ.ም በመጣው ሕዲስ ሕግ ላይ ታትሟል። ጋዜጣውን የማያገኙ ቢያንቡት ደጠቅማል በሚል መንገድ በዚህ ደረ-ገጽ በኩል እንዲቀርብ ተሰጥቷል።)

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፕሬዝዳንት ክቡር ዶ/ር ሙሉቱ ተሾመ ለሕዝብ ተወካዮች እና ለፌዴሬሽን ምክር ቤቶች የጋራ ስብሰባ ንግግር በማድረግ የዓመቱን የሕግ አወጣጥ መርሐ-ግብር (Legislative Program) ማሳወቃቸው ይታወሳል። የዘንድሮው የፕሬዝዳንቱ ንግግር ለየት ያለ ሃሳብ የተካተተበት መሆኑን አስተውያለሁ። ይኸውም፤ ክቡር ፕሬዝዳንቱ በኢህአዴግ የሃያ አራት ዓመት የአስተዳደር ዘመን ተገልጾ የማያውቅ ቃል መናገራቸውን አድምጫለሁ።

ላለፉት ሃያ አራት ዓመታት እንዳየነው ኢህአዴግ በታሪኩ በርዕሰ ብሔር ደረጃ ቀርቶ በተራ ካድሬ ደረጃ ሕዝብን በይፋ ይቅርታ ጠይቆ አያውቅም። ዘንድሮ ግን የመብራት መቆራረጥን በተመለከተ በክቡር ፕሬዝዳንቱ ንግግር ውስጥ በማካተት በይፋ ይቅርታ ጠይቋል።

ኢህአዴግ ይህንን ያደረገው “ካንጀት” ይሁን “ካንገት” ባይታወቅም፤ በማወቅም ይሁን ባለማወቅ አሊያም ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት ለተፈጸመ ስህተት ይቅርታ መጠየቅ የስልጡንነት ምልክት እንጂ፤ በበኩሌ ሽንፈትንም ድክመትንም የሚያሳይ ሆኖ አይታየኝም። መሳሳትም ሆነ ድክመት በኢህአዴግ የተጀመረ ይመስል ኢህአዴግ ይህንን ቃል ለዘመናት ለምን ሲፈራውና ሲሸሸው እንደኖረ ግን ከቶም ሊገባኝ ያልቻለ ጉዳይ ነው። እነሆ! ዘንድሮ ይህንን እንደ መርግ የከበደ ቃል ከሀገሪቱ የመጀመሪያው ሰው (ከርዕሰ ብሔሩ) አንደበት ሰምተናል። እናም ይህንኑ ቃል መነሻ በማድረግ ይህቺን ማስታወሻ ለክቡር ፕሬዝዳንቱ ይድረስ ማለትን መረጥሁ።

ክቡር ፕሬዝዳንት! የማይሳሳት የማይሰራ ብቻ ነው። እናም ባቀረቡት ጥያቄ መሰረት እኔና ቤተሰቤ መንግስትዎን (መንግስታችንን) በይፋ ይቅር ብለናል። ይቅር ያልነው ዴሞክራሲያዊና ልማታዊ መንግስታችንን ፈርተንና ተሸማቀን ሳይሆን፤ ይቅርታ መጠየቅ የጀመረው ዴሞክራሲያዊና ልማታዊ መንግስታችን ይቅርታ መጠየቅ የሚያሳፍር መስሎት “ተሸማቆ” ይቅርታ መጠየቅ እንዳያቆም ለማደፋፈር በማሰብ ነው።

ክቡር ፕሬዝዳንት! የእርስዎን ፕሬዝዳንታዊ ንግግር ካዳመጥን በኋላ “እውነት የመብራት መቆራረጥ ብቻ ነው እንዴ ይቅርታ ሊጠየቅበት የሚገባው ጉዳይ?” የሚለውን ጥያቄ እኔና ቤተሰቤ አንስተን ተወያይተናል። እናም፤ ለቀረበው የይቅርታ ጥያቄ “ይቅር” ብንልም ይቅርታ ሊጠየቅበት የሚገባው ጉዳይ ግን “የመብራት መቆራረጥ” ብቻ አለመሆኑን በታላቅ አክብሮት ልንገልጽልዎ እንወዳለን። የእኛ ይቅርታ እርስዎ ለዜጎች እንደሚያደርጉት ይቅርታና ምህረት “ፍትህ ሚኒስቴር ይየው፤ መንግሥት ያቅርበው፤ ምናምን...” ማለት ስለማያስፈልገው በእኛ

በኩል ይቅርታ ላልቀረበባቸውም ጉዳዮች ሁሉ ይቅር ብለናል። እያንዳንዱ ቤተሰብ የእኛን ፈለግ ተከትሎ ይቅር እንደሚልም ተስፋ እናደርጋለን።

ክቡር ፕሬዝዳንት! “ይቅርታ ሊጠየቅበት የሚገባው ጉዳይ የመብራት መቆራረጥ ብቻ አይደለም” የምንለው ከመሬት ተነስተን አይደለም። ይህንን ለማስረገጥ በርካታ አብነቶችን መጥቀስ ይቻላል። ይሁን እንጂ፣ የእርስዎንም የዚህን ጋዜጣ አንባቢዎችንም ጊዜ ላለማባከን ከመብራት፣ ከውሃና ከትራንስፖርት ጋር የተያያዙ ጥቂት ማሳያዎችን ብቻ አነሳለሁ።

እኔና ቤተሰቤ የምንኖረው በኦሮሚያ ክልል፣ ፊንፊኔ ዙሪያ ዞን፣ ለገዳዲ - ለገጣፎ ከተማ ነው። የለገዳዲ - ለገጣፎ ከተማ ከአዲስ አበባ (ፊንፊኔ) ጋር ያለው ቅርበት የዓይንና የአፍንጫን ያህል ነው። በሁለቱ ከተሞች መካከል ያለው ድንበር የጣሊያኗን ሮም እና የቫቲካን ሲቲን እስኪመስል ድረስ ተገጣጥመዋል። በዚህም ምክንያት በቤት ኪራይ የተማረሩ የአዲስ አበባ ነዋሪዎች ወደ ታዳጊዎ ለገጣፎ ተሻግረው መኖር ከጀመሩ ሰነባብተዋል።

ለገጣፎ ብቻ ሳትሆን በአጠቃላይ በፊንፊኔ ዙሪያ ያሉ ከተሞች የአዲስ አበባን ችግር እያቃለሉ በመሆኑ፣ ቀደም ሲል የነበሩት የእነዚህ ከተሞች መሰረተ ልማቶች በበቂ ሁኔታ የሕዝቡን ፍላጎት መሸከም አልቻሉም። ከነዚህ የመሰረተ ልማት ችግሮች አንዱ መብራት ነው።

ክቡር ፕሬዝዳንት! እርስዎ በዓመታዊ ንግግርዎ የጠቀሱት “የመብራት መቆራረጥ”ን በተመለከተ ነው። የለገጣፎ-ለገዳዲ ከተማ ችግር ግን “የመቆራረጥ” ችግር ብቻ አይደለም። ቀድሞ ነገር መብራት መቼ ገባልንና ነው የሚቆራረጠው ክቡር ፕሬዝዳንት?! መቆራረጥ ብቻ ሲሆን ያው እንዳገር እንሆን ነበር። ከአዲስ አበባም ከመብራት ኃይልም ጓሮ የምትገኘውና የአዲስ አበባን ችግር ባልጠና ጀርባዎ የተሸከመቺው የለገጣፎ-ለገዳዲ ከተማ ሰማንያ በመቶ የሚሆነው ነዋሪዎ በቤቱ የመብራት ቆጣሪ አልገባለትም።

ክቡር ፕሬዝዳንት! የመብራት ጎርፍ በደጃፋችን አልፎ በሰሜንም በደቡብም፣ በምስራቅም በምዕራብም ያሉ የገጠር ከተሞችን ብርሃን በብርሃን ሲያደርግ እዚህ ፊንፊኔ ጓሮ ተቀምጠን ሰማይ ጠቀስ የመብራት ኃይል ምሰሶዎችን ተደግፈን እንቆዝማለን።

በኩራዝም በፋኖስም፣ በሻማም በእንጨትም እየተጠቀምን በሰላም ከምንኖርበት ሁኔታ መብራት ኃይል “አለሁላችሁ! መብራት እንድትጠቀሙ አደርጋለሁ” አለ። ጅምርውንም አሳየን። ይሁን እንጂ፣ አበው ‘ጽድቁ ቀርቶብኝ በቅጡ በከነኝ’ እንዲሉ፣ “ስድስት ሺህ ከተሞችን በብርሃን አጥለቀልቃለሁ” እያለ የፎከረው መብራት ኃይል ከተማችን እየሰፋች ስትመጣ የእናቴ ቀሚስ አደናቀፈኝ ማለት አበዛ።

እዚህ ላይ ‘ታዲያ እንዴት ሆናችሁ ነው እየኖራችሁ ያላችሁት?’ የሚል ጥያቄ ይነሳ ይሆናል። በኔ የመሀይም ግምት ሰማንያ በመቶ የሚሆነው የለገዳዲ-ለገጣፎ ነዋሪ በአሁኑ ወቅት መብራት የሚያገኘው ቀደም ሲል መብራት ከገባላቸው ወንድሞችና እህቶች በቀጫጭን ገመዶች እየወሰደ ነው።

አንዴ በግንድ፣ ሌላ ጊዜ በስኒ፣ ቆየት ብሎ በቆጣሪ፣... መታጣት እየተመካኘ ለገዳዲ-ለገጣፎ መብራት አሮባታል። ክቡር ፕሬዝዳንት! እግር ጥሎዎት ወደ ለገጣፎ ቢመጡ በቀጫጭን አጣናዎች ምሰሶነትና በቀጫጭን ሽቦዎች አማካይነት ሁለት ሦስት ኪሎ ሜትር አቆራርጠው የሚሄዱ የመብራት ገመዶችን፤ አሊያም ከወዲያ ወዲህ፣ ከወዲህ ወዲያ እንደ ሸረሪት ድር የተዳወሩ የመብራት ገመዶችን ሊመለከቱ ይችላሉ።

ይህ ብቻ አደለም! ሰሞኑን በመንደራችን ስዘዋወር ምን እንዳየሁ ያውቃሉ ክቡር ፕሬዝዳንት!? መብራት በአንዲት መስመር ብቻ ከአንዱ ቤት ወደ ሌላው ሲወሰድ ነው ያየሁት። ነገሩ ገረመኝና “ሁለተኛው መስመር የት አለ?” በማለት ጠየቅኩ። “ና ጉድ ተመልከት!” አሉና እውነትም “ጉድ” አሳዩኝ። ጫፏ ወሃ በያዘች ኩባያ ውስጥ የተነከረች አንዲት የኤሌክትሪክ ገመድ አሳዩኝ። መቼስ ኤሌክትሪክ ብርሃን የሚሰጠው በፖዘቲቭ እና በኔጋቲቭ (ማለትም በእሳትና በውሃ ይሉታል ባለሙያዎች) መስመሮች አይደል?... አዎ! እሳቱን ከገረቤት ውሃውን ከቤት አቀናጅቶ መብራት ያገኛል የለገዳዲ-ለገጣፎ ሕዝብ። ነገሩ የጨነቀው እርጉዝ ያገባል እንዲሉ ነው። በጥንቃቄ ጉድለት ሊደርስ የሚችለውን አደጋ ግን አስቡት! - በተለይ ምንም በማያውቁት ሕፃናት ላይ...!

የመብራት ነገር ከተነሳ አይቀር አንድ ነገር ልጩም ክቡር ፕሬዝዳንት! በለገጣፎ ከተማ አንዲት ቅንጣት አምጥል የመንገድ መብራት የለም። በአካባቢያችን ያን ያህል የከፋ ወርቦላ ባያስቸግረንም እኛን ብቻ ሳይሆን እኛን አልፎ አዲስ አበባውን እያስቸገረ ያለው የጅብ መንጋ ሕፃናት ልጆቻችንን ሸክፈን ገና በአስራ ሁለት ሰዓት ቤታችን እንድንከተት እያደረገን ነው። ከመሽ በኋላ መንቀሳቀስ ችግር ነው። የአካባቢው አርሶ አደር ልጆች የማታ ትምህርት መማር አልቻሉም።

በእርግጥ እነዚህ ችግሮች የአካባቢያችን መስተዳደር የሥራ ድርሻ መሆኑን እገነዘባለሁ። ክቡር ፕሬዝዳንት! እነሱስ ቢሆኑ በበላይ አካል “እንዲህ አድርጉ” ቢባሉ ምን ይላቸዋል? ምንም አይላቸው! እንዲያውም በአንድ ሀገር የፕሬዝዳንት ወይም የንጉሥ ቃል ተሰሚነቱ የላቀ ነው።

ክቡር ፕሬዝዳንት! የከተማችን አመራር ከኩባላ ስቶንና ከውሃ ወይም ከኩባላ ስቶንና ከመንገድ መብራት ለእኛ የትኛው መቅደም እንዳለበት እንኳ ስላልገባው ውሃና መብራቱን ትቶ የኩባላ ስቶን መንገድ ሲሰራና ሲመርቅ ይውላል። መስተዳድሩ እግራችንን ጭቃ እንዳይነካው “ከሚጨነቅ” ሆኖችንን ርሃብ እንዳይሞረመረው አብስለን የምንመገብበት ውሃና መብራት ትኩረት እንዲያገኝ ቢያደርግልን የተሻለ ነበር። ጭቃውን በቦት ጫማ ስለምንወጣው፤ የዘንድሮው የኩባላ ስቶን ሥራ በጀት ወደ መንገድ መብራት እንዲለወጥልን በዚህ አጋጣሚ እናመለክታለን - ክቡር ፕሬዝዳንት!

ወደ ውሃ ጉዳይ እንለፍ። ከአዲስ አበባ ነዋሪ ግማሽ ያህሉ የውሃ ፍጆታውን የሚያገኘው በእኛው ቀበሌ ከሚመረተው ከለገዳዲ የውሃ ግድብ እንደሆነ መገመት የሚቻል ይመስለኛል። ውሃን በተመለከተ ለለገዳዲ ለገጣፎ ነዋሪ ከሞላ ጎደል የውሃ ቆጣሪ ገብቶልናል። ፈጣሪም መንግስትም ይመስገን! ውሃ የምናገኘው ግን በየአስራ አምስት ቀኑ አንድ ጊዜ ነው። በእኛው በራሳችን መንደር መንጭቶ በበራችን እየተንፎለፎለ በሚወርደው ውሃ ከእኛ ማዶ ያሉ ወገኖች

እንደልባቸው እየተጠቀሙ እኛ እንደ መብራት ሁሉ የበይ ተመልካች መሆናችን ሀዘናችንን መሪር አድርጎታል።

ከጀሪካን የዘለለ የውሃ መያዣ ለሌለን ምስኪኖች የውሃ ቆጣሪ አስገብቶ ውሃን በአስራ አምስት ቀን አንድ ቀን መስጠት ሥጋ ሰጥቶ ቢላ መንሳት አይሆንም ክቡር ፕሬዝደንት? እዚያው ውሃው ዳር ስለሆናችሁ እንስራችሁን ይዛችሁ መቅዳት ትችላላችሁ በሚል ስሌት ይሆን ይህ ግፍ በእኛ ላይ የተጫነው?

የውሃ ልማት መስሪያ ቤት፤ የውሃ መስመሩን ከዘረጋ በኋላ የውሃ እጥረት አጋጥሞት ከሆነ፤ እንደ እኛ ላለ የውሃ መያዣ ታንክር መግዛት ለማይችል ህብረተሰብ ጥቂት የቦኖ ውሃ ማሰራጨዎችን በየአካባቢው ቢያቆምልን ምን አለበት? ክረምቱንስ ከቆርቆሮ ጣሪያ ላይ የሚወርደውን ውሃ ጭምር እያጠራቀምን ችግሩን አለፍነው። የቦጋው ነገር ገና ከወዲሁ እያሳሰበን ስለሆነ ለመንግስታችን አቤት እንላለን።

በመጨረሻ የማነሳው የትራንስፖርት ጉዳይ ነው። ክቡር ፕሬዝደንት! በሕገ-መንግስታችን አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 5 መሰረት እንደ ለገጣፎ ያሉ በፊንፊኔ ዙሪያ ያሉ ከተሞች ከአዲስ አበባ የሚያገኙት የአገልግሎት ድጋፍ እንደሚኖርና ይህም በህግ እንደሚደነገግ ተቀምጧል። በዚህ መሰረት፤ እዚህ አጠገባችን አያት አደባባይ የደረሰው የአዲስ አበባ ከተማ ባቡር አገልግሎት ወደ ለገጣፎ እንዲሻገርና እኛም ተጠቃሚ እንድንሆን መጠየቅ ቅንጦት ስለሚሆን ለጊዜው እሱ ይቅርና ከአዲስ አበባ የሚነሱ የከተማ አውቶቶሶች ቁጥር ይጨምርልን። በተለምዶ “ሐይገር” የሚባሉት መካከለኛ አውቶቶሶች ይመደቡልን። የታክሲዎች አገልግሎት ተጠናክሮ ይቀጥልልን የሚለውም መልእክት ለአዲስ አበባ መንገዶች ባለስልጣን ይነገርልን።

በአጠቃላይ፤ የእኛ ነገር ከሌሎች አካባቢዎች ጋር ሲነጻጸር “እናቱ የሞተችበት እና ገበያ የሄደችበት እኩል ያለቅሳል” እንዲሉ ነው ክቡር ፕሬዝደንት! እናም ለሁለቱ ምክር ቤቶች ባቀረቡት ንግግር ላይ “የመብራት መቆራረጥን በተመለከተ መላውን ሕዝብ ይቅርታ እንጠይቃለን። በተለይም የለገዳዲ-ለገጣፎ ነዋሪዎችን...” የሚል የማሻሻያ ሞሽን እንዳላቀርብ (በነገራችን ላይ ሕዝብም ሞሽን የማቅረብ መብት እንዳለው የምክር ቤቱ ደንብ እድል ይሰጣል) አሁን ጊዜው አለፈ። ብቻ ችግራችን በዚህ መልኩ እንዲታይልን ለመንግሥትም እናመለክታለን።